

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor, 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor, 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor, anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică

Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măceștilor Nr. 12).
Un ștr pețit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Economia națională și războiul.

Monopolul cerealelor în Germania.

Multe războaie au fost provocate prin cauze economice și toate sunt în cea mai strânsă legătură cu viața și economia națională. Dar cel de acum este și mai mult poate, decât toate din trecut, în strânsă legătură cu trebuințele economice ale statelor în luptă. Și cum Germania — al cărui spirit metodic, a cărei organizare de stat, și putere de jertfă pe toate terenurile, sunt recunoscute chiar și de dușmanii ei — este țara care resimte mai mult poate decât altele greutățile de natură economică, măsurile pe care le-a luat statul german merită să fie cunoscute de toți.

La început s'au luat măsuri singuratic — măsuri cari se adresau la consumatorii rămași acasă — pentru ca făina să fie cât mai mult cruțată. În urmă s'au luat măsuri cu mult mai radicale.

Guvernul german pășește acum la ultima lovitură. El introduce cel mai mare monopol (cuprindere din partea statului) pe toate cerealele (grâu, săcară, ovăs, orz, cucuruz, făină etc.), ce s'ar putea afla în Germania, fie la negustorii de aceste mărfuri, fie la morari, economi mari și mai mici sau la ultimul om singuratic.

Cât de mare are să fie munca și cât de minuțioasă trebuie să fie organizația și controlul, putem să ne facem o idee, dacă ne gândim, că va trebui să se întindă asupra a mii de economi, asupra celor 50 mii de mori, precum și a celor câteva sute de mii de brutării și cofetării.

Planul lui Kanitz, care ceruse odată introducerea acestui monopol în Germania, a căzut tocmai din cauza acestor grozave greutăți de învins.

Azi însă, Germania trebuie să pășească la această măsură pentru a putea susține sacrificii (jertfe) și mai mari, ce se fac pe alte terenuri, pentru salvarea imperiului și a ideii germane.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestei măsuri s'a creat (înființat) o nouă instituție de stat „Kriegsgetreidegesellschaft” (Societate pentru cereale de război), în fruntea căreia s'a pus președintele institutului de statistică Delbrück, o personalitate organizatorică de primă mână.

Ori și cine în Germania, care are mai mult decât una sută kilograme grâu,

secară, făină este dator să-și declare aceea cantitate. Intreagă aceea cantitate — chiar dacă era socotită pentru trebuințele familiei — va fi cuprinsă în numele legii, trebuind să treacă în orice moment în stăpânirea autorității comunale.

Stăpânul cerealelor va trebui să facă declarația, precum și vânzarea de bună voie, pentru a nu cădea sub asprimea legii.

Până în momentul exproprierii (luării din partea statului), omul va trebui să păstreze neatins cerealele.

Pentru întreprinderile agricole, cari au lipsă de grâne pentru întreținerea personlului sau muncitorilor de pe moșie, s'a dat voie a păstra cerealele nu mai mult de 9 kilograme de om.

Morile, cari au în stăpânire mari cantități de grâne, vor avea dreptul să continue măcinatul lor, dar făina produsă va trece în stăpânirea comunei.

Pentru stabilirea cantităților (constatarea câte cereale sunt), facerea prețurilor de vânzare, de desfacere în public, pentru descoperirea cerealelor ce poate nu au fost înștiințate, — autoritățile comunale și polițienesti se vor servi de cetățeni, cari vor fi numiți în aceste posturi ca posturi de onoare.

Autoritățile de căpetenie însărcinate cu durerea la îndeplinire a acestor legi sunt „Kriegsgetreidegesellschaft”,

„Reichsverteilungsstelle (oficiul imperial de împărțire) și „Reichsverwertungsstelle” (oficiul pentru facerea prețurilor). Autoritatea comunală încă are mare însărcinare și răspundere în stabilirea punctelor mai amănunțite. Și nici nu se putea altfel, când ne gândim cât de migăloasă are să le fie lucrarea.

După cantitate, număr de populație, stare materială, clasă socială etc. etc. vor trebui găsite măsuri, cari se poată mulțumi pe toată lumea

*

Aceste măsuri s'au luat în Germania încă înainte de ce s'a pornit și la noi mișcarea pentru aflarea cantităților de cereale, după cum am scris într'un număr trecut. Ce e drept, în Germania legea s' a fost momentan în întregul ei pusă în aplicare, pe când la noi până de prezent se fac mai mult numai diferite încercări și probe, apoi îndemnuri către public, ca să vândă cerealele ce le au de prisosință, iar morile cele mari să macine grâu numai amestecat cu atâtea și atâtea procente de alte cereale etc. etc.

Că ce efect au avut la noi toate aceste măsuri, azi încă nu se poate constata cu siguranță. Oficios s'a declarat însă, că grâu avem până la noua recoltă. O să mai vedem în lunile viitoare, ce și cum.

Situația războiului.

În zilele din urmă războiul a luat o nouă față. — Până acum s'au dat lupte mai vehemente în Galiția de vest și în partea Poloniei dela Vistula în jos, în ținutul Bzurei.

Acum armata austro ungară-germană s'a concentrat și a pornit cu forțe puternice, luând ofensiva contra Rușilor în Bucovina și în partea Carpaților dela Bucovina spre vest. Ofensiva noastră în această parte a succes pe deplin acum; Rușii au fost bătuiți înapoi, iar de prin unele părți s'au retras ei. De prezent aproape toată Bucovina e curățită de Ruși. Luptele decurg cu înverșunare.

Intocmai dupăcum armata noastră a pornit atacul la capătul frontului dela ost (în Bucovina), — tot așa și armata germană a luat ofensiva la celalalt capăt al frontului dela nord, începând de sus, din Prusia orientală, care a ajuns o parte în mâinile Rușilor. Atacul a fost luat pe o mare întindere: între Tilsit și Lick spre Suvalki-Augustow-Kolno până la Plock lângă Vistula. Peste tot locul Rușii au fost respinși înapoi ori s'au retras ei, lăsând în urmă mari pierderi. Luptele sunt încă în curgere, dupăcum spun telegramele oficioase.

E grozav însă felul cum se poartă războiul actual. În urma întinsului front de atâtea sute de kilometri, — dela Dornavatra Bucovinei până la orașul Memel din Prusia orientală, — după conținerea luptelor dintr'un ținut oare-care, se ridică într'alt loc atacuri vehemente. Astfel vedem, că după luptele mai mari din jurul Cracoviei și munții Beschizi, acum se dau lupte vehemente în Bucovina — în Polonia s'au dat până acum mari lupte în ținutul rîurilor Pilica, Bzura și până la Vistula lângă Plock. De prezent s'au pornit dela Plock până sus la Memel.

Când cetește omul comunicatele oficiale, îți vine a crede, că colo sau dincolo se ajunge acum la o luptă absolut hotărâtoare; dar la câteva zile mai târziu vin știri, cari anunță lupte vehemente pe altă parte a frontului. Asta e strategia (chibzuiala, împărțeala) modernă, ajutată de liniile ferate, automobile, aeroplane etc., după cum spuneam în numărul trecut. Urmarea este, că războiul durează azi cu mult mai mult ca în trecut. Mereu se fac înaintări și retrageri, concentrări și atacuri, până când o parte războinică va rămânea slăbită cu totul, fiind atunci silită a cere pace.

De pe câmpul de luptă al Germanilor cu Francezii și Englezii nu sunt lucruri mari de raportat. Se pare însă, că în urma ofensivei germană-austro-ungară contra Rușilor, Francezii vreau să pornească și ei contra Germanilor. Despre războiul Turcilor nimic deosebit.

Din celelalte state balcanice încă nu sunt momente mai importante, afară de impresia puțin plăcută, ce a făcut-o vorbirile din zilele trecute în дума (dieta) rusească, unde atât ministrul-președinte rusesc cât și alți vorbitori au stăruit asupra planului lor — în caz de învingere — de a pune stăpânire pe Marea Neagră și Constantinopol, dimpreună cu strâmtoarele Bosforului și Dardanelelor.

In cele următoare lăsăm să urmeze telegramele oficiale asupra războiului.

Știri și telegrame sosite în ultimele zile asupra războiului european.

Din telegramele trimise în zilele din urmă dela biroul de presă al prim ministrului, dăm părțile mai de seamă dupăcum urmează:

Luptele în nordul Monarhiei.

Budapesta, 12 Februarie. În *Polonia rusească* și în *Galiția de vest* n'a obvenit (nu s'a întâmplat) nici o schimbare, afară de unele lupte de artilerie.

Pe frontul din *Carpați*, spre vest dela pasul *Uzsok*, am respins atacurile Rușilor precum și unele eșiri singuratică ale dușmanului, cauzându-i pierderi mari. — În *Carpații păduroși* și în *Bucovina* progresăm iarăși. — Am făcut prizonieri mai multe sute de soldați ruși și am capturat (cuprins) mai multe mitralieze.

General Höfer.

Budapesta, 13 Februarie. În *Polonia rusească* și în *Galiția de vest* situația a rămas neschimbată. Ofensiva aliaților cucerește pas de pas teren cu toată rezistența (împotrivirea) îndârjită a dușmanului, care și a aruncat în foc rezervele concentrate din toate direcțiunile.

Operațiunile noastre din *Bucovina* continuă a fi favorabile pentru noi. — Coloanele noastre, cari înaintază pe *văile Carpaților* recuceresc zi de zi, în lupte continue, pământul țării. Am ajuns până la linia *Siret*.

General Höfer.

Budapesta, 14 Februarie. În *Polonia rusească* și în *Galiția de vest* nu a obvenit vre-un eveniment mai important. Pe partea de mijloc și de vest a frontului nostru din *Carpați* situația a rămas în general neschimbată. — În apropierea pasului *Dukla* contra-atacurile vehemente ale Rușilor au devenit mai rari. În ținutul ostic progresăm. De-odată cu înaintarea noastră plină de succese în *Bucovina*, trupele noastre au trecut pasul *Jablonica*, precum și cele două strâmtoare din dreapta și stânga acestuia, după ce i-am respins mai întâi pe Ruși la *Körösmező*. — În timp ce diviziile noastre din *Bucovina* au ajuns după lupte număroase până la linia *Siret*, trupele noastre, cari înaintază în partea *Prutului superior* și în direcția *Nadworna* le-au smuls Rușilor intrarea văii din *Carpați păduroși* și au ajuns până la localitățile *Wisniz, Kutly, Kosow, Delatyn, și Pasieczna*, unde Rușii s'au oprit de prezent în mai multe puncte. — Numărul prizonierilor ruși făcuți în aceste lupte se ridică — socotind aici și pe cei cari i am espedat în zilele trecute — la 29 000 de oameni. — General Höfer.

Budapesta, 15 Februarie. În *Polonia rusească* și în *Galiția de vest* situația e neschimbată. O parte din frontul nostru, — în ținutul *Duklei* — în contra căreia Rușii au îndreptat în continuu numeroase atacuri, a trecut ea în-ași în atac respingând de pe două înălțimi trupele siberiene și luând cu asalt o localitate lângă *Vizkóz*. De asemenea a fost succes atacul aliaților în partea de mijloc a *Carpaților păduroși*. Și aicea i-am smuls dușmanului din mâni o înălțime, care în timpul din urmă a fost obiectul unor hărțueli violente. — În luptele de ieri am făcut iarăși 970 de prizonieri. În *Galiția* și în *Bucovina* am avut ciocniri victorioase. — Spre sud-vest dela *Nadworna* am respins trupele rusești, care acoperiau orașul. Am ocupat înălțimile din nordul *Delatynului* făcând și cu această ocazie mai mulți prizonieri.

General Höfer.

Budapesta, 16 Februarie. În *Polonia rusească* și în *Galiția de vest* — nimic de semnalat. Luptele din *Carpați* continuă cu deplină vehemență. În *Galiția de sud-est* am ocupat ieri *Nadworna* respingând pe dușman în direcția *Stanislaului*.

Pe câmpul de operații dela sud (în *Serbia*) n'a obvenit nici o schimbare. Afară de unele ciocniri mai neînsemnate, acolo e liniște.

General Höfer.

Budapesta, 17 Februarie. În *Polonia rusească* și în *Galiția de vest* situația generală a rămas neschimbată. S'au desfășurat numai câteva lupte de artilerie. — Pe frontul din *Carpați* au decurs luptele violente. Am respins — cauzând dușmanului mari pierderi — mai multe atacuri de noapte și de zi, pe cari Rușii le au îndreptat în contra pozițiilor aliaților și am făcut prizonieri 400 de soldați ruși. — În *Bucovina* operațiile aliaților se desvoltă în mod favorabil pentru noi. Am trecut și de linia *Siret* respingând pe Ruși prin mai multe lupte până în spre *Prut*. — Spre sud dela *Colomea* s'au desfășurat lupte mai mari. Aici am făcut ieri mai mult de 500 de prizonieri. — General Höfer.

Budapesta, 18 Februarie. După o luptă de două zile am cucerit alaltăieri târziu după amiază orașul *Colomea*. Spre sud dela oraș, la *Kuzow* și *Missin* Rușii au făcut văzând cu ochii sforțări pentru ca să-și poată ținea orașul în luptă, care a început din 15 Februarie, aruncând în luptă o mulțime de forțe proaspete și alte rezerve. — Trupele noastre cari înaintază pe ambele laturi ale drumului militar au trebuit să respingă pe mai multe rânduri contra-atacurile vehemente, pe cari Rușii le îndreptaseră în contra lor; cu această ocaziune focul tunurilor noastre au avut un bun efect, cauzând dușmanului pierderi mari. După amiază la 5 ore ne-a succedat cu toată defensiva (apărarea) îndârjită a dușma-

nului, ca să-l scoatem pe acesta printr'un asalt general și din cea din urmă redută, pe care o mai avea în stăpânire și să ajungem în oraș, punând pe Ruși pe fugă. Am împedat aruncarea în aer a podului de peste *Prut* și am curățit orașul de Ruși, cari fugeau. Am făcut prizonieri 2000 de Ruși și am capturat două tunuri precum și mai multe mitralieze. — Pe frontul din *Carpați* luptele decurg cu o mare îndârjire până la regiunea *Wyskow*. De aici am espedat iarăși 4040 de prizonieri ruși. Pe frontul din *Polonia rusească* și *Galiția de vest* decurg numai lupte de artilerie. — General Höfer.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Din partea marelui cartier general german s'a dat în zilele din urmă următoarele comunicate oficiale, pe cari le dăm așa după cum s'au trimis din *Budapesta* dela biroul de presă al prim-ministrului:

Berlin, 13 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest (cu Francezii și Englezii), pe țărmul mării (de către *Belgia*) aviatori dușmani au aruncat bombe, cari au cauzat pierderi foarte însemnate în populație și în avutul acesteia. Din punct de vedere militar am suferit numai câteva pierderi mai neînsemnate. — Pe câmpul de operații dela vest am aflat muniții despre cari am constatat fără îndoială, că sunt fabricate americane. Cu ocazia respingerii atacurilor dușmane de ieri la *Souaïen* (în *Franța*) numărul prizonierilor făcuți de noi s'a ridicat la 4 ofițeri și 468 de oameni. — Înaintea frontului nostru am aflat 200 de morți de-ai dușmanului, până când pierderile noastre în aceste lupte au fost cu morții și cu răniți cu tot numai 90 de oameni. Ca rezultat al atacului nostru din 3 Februarie, atac pe care l'am dat spre nord dela *Mastiges* și spre nordost dela *St. Menehould* am înaintat încă 1200 de metri pe teritorul principalelor poziții dușmane. La *Suedelkopf*, în *Vosgi*, dușmanul a încercat noi atacuri, pe cari însă noi le am respins ca ușurință pretutindenea.

Pe câmpul de operații dela est: La granițele *Prusiei ostice* și dincolo pe acestea, operațiile noastre progesează (înaintază) mereu. Am respins din capul locului ori ce încercare de rezistență (împotrivire) a dușmanului. — Trupele noastre, cari operează în *Polonia*, spre dreapta dela *Vistula*, au trecut *Skrava de jos* și acum înaintază în direcția *Racionz*. — Pe câmpul de operații din *Polonia*, precum și din stânga *Vistulei* nu e nimic de semnalat.

Berlin, 14 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: Spre nordost dela *Mousson* am cucerit dela Francezi satul *Norroy*, precum și înălțimea din vestul acestei localități. Am făcut prizonieri 2 ofițeri și 151 de soldați. — În *Vosgi*, am luat cu asalt localitățile *Hilsen* și *Ober-Sengen*. Aici au ajuns în mâinile noastre ca prizonieri 135 de oameni.

Pe câmpul de operații dela est: La hotarul *Prusiei ostice*, precum și preste granițe operațiunile noastre se desfășoară așa cum ne-am așteptat noi. În *Polonia*, la dreapta *Vistulei* trupele noastre au înaintat în direcția *Raclanc*. În stânga *Vistulei* n'a obvenit nici o schimbare.

Berlin, 15 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: Spre sud dela *Ypern* (*Belgia*), la *St. Eloi*, am cucerit o parte cam de nouă metri de lungă din pozițiile dușmanului. Contra-atacurile acestuia au rămas fără nici un efect (fără izbândă). De asemenea am zădărnicit atacurile pe cari dușmanul le-a îndreptat în contra noastră spre nord-vest dela *Labasse*. Au rămas în mâinile noastre câteva duzini de prizonieri. Am recucerit tranșeul, pe care-l perduserăm în

10 Februarie la *Suedekopf*. In valea *Lauch* l'am scos pe dușman din *Sengern*, la ce dușmanul a evacuat (părăsit) apoi de bună-voie localitatea *Rampsbach*.

Pe câmpul de operații dela ost: Am scos pe dușman din *Piktupönen*, spre nord dela *Tilsit*, respingându-l înspre *Pauroggen*. — Luptele de urmărire dela hotarale Prusiei ostice și peste hotară, spre ost dela lacuri, țin încă și acum. Trupele noastre progresaază repede pretutindeni. In contra trupelor dușmane, cari înaintaseră peste *Lomza*, au pornit trupele germane din *Kolno*. Am cucerit din nou teren în regiunea *Vistulei*. Am ocupat *Racionzul*. In luptele anterioare am capturat afară de o mulțime de prizoneri, opt tunuri. — Din partea stângă a *Vistulei* nimic nou.

Berlin, 16 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: Am respins atacurile dușmane îndreptate în contra noastră pentru recucerirea tranșelor engleze ocupate de noi la *St. Eloi*. Alt eveniment mai important n'a obvenit.

Pe câmpul de operații dela est: Atât la hotarul Prusiei ostice, cât și dincolo de granițe luptele de urmărire se desfășoară într'un mod foarte favorabil pentru noi. — In Polonia în ținutul din stânga *Vistulei*, am ocupat după scurte lupte localitățile *Bjelsk* și *Plock*. In partea Poloniei, care cade în sudul *Vistulei* n'a obvenit nimic de semnalat.

Presa străină se aventuriază (lasă înșelată) în publicarea diferitelor versiuni (svonuri), că Germanii ar fi suferit pierderi mari în luptele din jurul *Borzynowului*. Ținem să constatăm, că pierderile suferite de noi în aceste lupte, sunt mici în comparație cu succesele, pe cari le-am avut acolo.

B'roul telegrafic ungar mai comunică următoarea știre, sosită la Berlin din marele cartier german în seara zilei de 16 Februarie n.: In cele 9 zile de luptă în Prusia orientală, a fost aproape complet încunjurată și nimicită a zecea armată rusă, fiind secasă din șanțurile ei întărite și aruncată peste graniță. Armata aceasta rusă a constat din cel puțin 11 regimente de infanterie și mai multe divizii de cavalerie. Numărul prizonierilor ruși făcuți trece de 50.000; au fost cuprinse 40 tunuri și 60 mitralieze, precum și o mare cantitate de material de războiu. Impăratul Wilhelm a fost de față la această luptă. Operațiunile au fost conduse de feldmarșalul Hindenburg.

De-ale ziarelor noastre.

„Libertatea“, „Foaia Interesantă“ și „Cosinzeana“ — sistate.

In urma împrejurărilor grele prin cari trecem, ziarul „Libertatea“ dimpreună cu „Foaia Interesantă“ și revista „Cosinzeana“ și-au sistat deocamdată apariția, ceace se anunță prin următoarele:

Iubiți abonenți și cetitori ai foilor „Libertatea“ și „Foaia Interesantă“! Începând cu Numărul de Joia trecută (4 Februarie n.) forurile (deregătoriile) administrative, — întemeindu-se pe noua lege de presă, care prescrie între altele, că editorul și redactorul responsabil al unei foi trebuie să locuiască fără întrerupere în țară, — au oprit pe timp nehotărât scoaterea foii noastre, din cauza că directorul și editorul „Libertății“, părintele Ioan Moța, se află în străinătate, iar la plecarea sa din țară, n'a înștiințat forurilor administrative nici o schimbare în editarea și redactarea mai departe a foii.

Înștiințarea din partea noastră a unui nou editor și redactor, n'a fost primită, pentru că aceasta editorul vechiu trebuie s'o facă.

Nădăjduind că părintele Moța, (care de altfel a plecat de aici cu pașaport în toată re-

gula și în timpul de față petrece în București, unde își vede de sănătate sub îngrijirea unui medic de acolo), va sosi în curând acasă, ori că în vremea cea mai scurtă, aducându-i-se la cunoștință oprirea foii, va face toate cele de lipsă ca scoaterea ei să nu sufere multă întârziere, — rugăm pe abonații și pe cetitorii „Libertății“, se ție la cunoștință, fără supărare, oprirea aceasta venită pe neașteptate chiar în aceste vremuri grele și se fie cu puțină răbdare până atunci, până când va putea ieși de nou foaia, fără nici o piedecă.

Cei-ce au banii trimiși înainte pentru foaie, n'au a să teme de nici o pagubă, că îndată ce se va putea face față cerințelor legii, vor primi iarăși regulat foaia, — cauția foii rămâne și pe mai departe depusă.

Orăștie, la 9 Februarie 1915.

Redacția foii „Libertatea“.

Fiind proprietarul și directorul revistei „Cosinzeana“ dl Dr. Sebastian Bornemisa, dus la miliție încă dela începutul războiului, în absența D-sale, din cauze neatârătoare de noi, suntem siliți a suspenda pe un timp oareșicare apariția revistei. Una dintre multele cauze și greutăți, e și aceea, că oprindu-se scoaterea foii „Libertatea“, nu mai funcționează deocamdată nici Tipografia, prin urmare până se vor lua alte măsuri n'avem unde tipări revista.

„Cosinzeana“ însă nu înceată prin aceasta, ea va apare de nou cât de curând, de aceea rugăm pe mult stimații noștri abonați să fie numai cu răbdare, că pentru banii ce-i mai au la noi, vor primi la timpul său revista cu un material îndoit de bogat.

Orăștie, 9 Februarie 1915.

Redacția „Cosinzeanei“.

Iată o mică părțioacă din multele neajunsuri, cu cari trebuie să lupte foile noastre, ce și așa sunt numai câteva... Dar mai e de mirare?! Să sperăm însă, că în curând vom putea din nou saluta apariția foilor susnumite.

Știri din România.

— Amăsurat unei învoieli stabilită între România, Germania și Austro-Ungaria, cu privire la exportul tutunurilor, Regia monopolurilor statului român a exportat (trimis) în cursul săptămânii trecute mai multe vagoane, tutunuri de diferite calități cu destinația pentru Germania și Austro-Ungaria.

— Guvernului sârbesc încă a vândut Regia monopolurilor statului român 16 milioane țigarete de diferite calități, în suma rotundă de 220 mii lei.

— Direcțiunea sanitară din ministerul de războiu a dat un ordin, în urma căruia medicii și studenții în medicină, împărțiți pe la corpurile de trupă, vor avea a se prezenta în caz de mobilizare cel mai târziu în dimineața zilei a doua la corpurile respective.

— Direcția căilor ferate române a luat o nouă măsură cu privire la aordarea (impărțirea) vagoanelor pentru exportul cerealelor. Cererea oricui este înregistrată (scrisă în protocol) și vagoanele se împart după ordinea înscrierii. Orice altă părtinire este delăturată, iar încălcarea acestui ordin din partea vre-unui șef de gară va fi pedepsită.

— Ivindu-se câteva cazuri de holeră la Ruscuc (oraș în Bulgaria, lângă Dunăre), direcțiunea serviciului sanitar român a luat măsurile necesare față de călătorii cari vin din ac-l oraș. Intrarea lor în România nu se va mai putea face decât prin punctele (granițele) Galați, Călărași, Giurgiu, Turnu-Măgurele, Calafat și Corabia. Mărfuri de-ale mâncării, de obârșie din Ruscuc, sun oprite a intra în România.

Știri diferite.

— Mai multe scriitoare din Viena se ocupă cu chestiunea gășirii unui mod de a servi și femeile armate. Ele sunt de părere, că fetele să facă un an serviciul militar, dar bine înțeles nu cu armele, ci să se obicinuiască a îngriji tolnavi, a da ajutoare în cazuri grave, a îngriji și administră spitale și altele, obicinundu-se în acel timp de un an și cu viața în tabere de câmp.

— Din Atena să vestește, că trupele pe cari ministrul de războiu francez le-ar fi promis Serbiei, — vre-o 150 mii de oameni, — n'au putut fi trimise, din cauză că generalul Joffre și statul major francez s'ar fi împotrivit.

— După cum se anunță din Londra, camera a votat cheltuelile pe seama întreținerii unei armate de trei milioane de oameni.

— Se susține, că Germania face pregătiri pentru subscrierea unui nou împrumut în decursul lunei Martie.

— Guvernul bulgar a oprit exportul zincului, plumbului și al altor metale.

— In urma luptele pe mare, transportul de cereale pe mare a încetat aproape cu totul, de oarece taxele pentru transporturile din America s'au urcat atât de mult, încât aducerea cerealelor a ajuns cu neputință.

— Foaia germană „Frankfurter Zeitung“ aduce știrea, că împreună cu trupele din Canada, trimise în ajutorul Angliei, sosește și o brigadă de Americani, comandată de ofițeri ai Statelor-Unite, cari s'au împământenit în Canada, spre a putea lua parte la războiu.

— Ministrul de justiție francez a pregătit un proiect (plan) de lege, care recunoaște căsătoria prin procură (scrisoare de împuternicire) a celor duși în războiu. O astfel de căsătorie să se încheie în fața funcționarului stării civile (unde se face de obicei), de față fiind mireasa și o persoană de încredere a mirelui.

— Se susține, că luptele din Polonia au nimicit până acum cu totul 800 de localități, încât abia li se mai vede urma.

— După cât s'a putut afla, Papa lucră de pe acum într'acolo, ca de Paști să se încheie un armistițiu de 3 zile pe tot câmpul de luptă. (In anul acesta Paștile catolice cad deodată cu cele ortodoxe)

— Din Lyon (oraș francez cu port) se anunță sosirea de noi trupe din India pe câmpul de războiu din Franța.

— Foile din Germania scriu, că legăturile între România și Bulgaria se îmbunătățesc din zi în zi.

— Ministrul de finanțe al Prusiei Dr Lencze a spus zilele trecute în dietă, în decursul unei vorbiri, că întreg poporul german este neclintit convins, că trebuie se învingă și va învinge. Iar mai târziu, în decursul desbaterii cheltuelilor de războiu a zis, că nu este permis (ier-tat) să admitem (credem, recunoaștem) că Anglia o să ne silească prin foame la o pace, pe care cu armele ea (adecă Anglia) nici când nu ar putea să o ajungă. (Prisia e cel mai mare regat al Germaniei, are 38 milioane locuitori; pe când celelalte vr'o 15 state germane mai mici au numai diferența până la 64 milioane de locuitori, câtnumără toată Germania).

Noua boală: Tifosul exantematic (Tifosul cu pete).

In numărul trecut am amintit despre ivirea unei noue boale, numită tifosul exantematic. A eastă boală a fost constatată în săptămânile din urmă în mai multe țări (în România, Bulgaria, prin unele părți ale monarhiei noastre etc.)

Ivirea tifosului exantematic se crede a sta în legătură cu multele neajunsuri, provenite pe urma războiului. Ba ce este mai mult, că medicii nici nu sunt siguri asupra întrebuirii măsurilor de lipsă contra acestei boale. Nu este încă un leac anumit și destul de probat contra ei. In acele următoare dăm unele amănunte asupra tifosului exantematic. Sunt păreri și constatările unui medic, care spune între altele:

Aceasta boală este foarte molipsitoare (lipicioasă), și se prințe atât dela om la om, cât și prin haine și prin pravul din aerul înconjurător; de aceea măsurile ce se vor lua, vor fi foarte stricte.

Desvoltarea acestei boale este favorisată (ajutată) prin oboseala peste măsură și prin relele condițiuni igienice de trai, ca lipsa de curățenie și hrană neîndestulitoare.

Boala aceasta se desvoltă mai mult în închisori și în mijlocul armatelor ce se află în campanii (pe câmpul de luptă).

In plin aer tifosul exantematic nu se întinde sau se întinde în mod excepțional (rar).

Incubarea acestei boale în organism (corp) durează vre-o zece zile și este urmată de dureri de cap, dureri de mijloc, dureri în mușchi și oboseală.

In cele mai dese cazuri însă se ivește deodată cu următoarele simptome (semne): Flori, amețeață, văjuituri de urechi, vărsături, delir (stare de aiurare) etc.

Bolnavul se culcă obosit, nu poate dormi și este agitat (neliniștit). In curând el începe să delireze (își perde judecata sănătoasă și aiurează), delir ce-l împinge uneori la sinucidere (să se omoare).

In acelaș timp bolnavul are călduri mari, temperatura lui se ridică la 40 grade și el are 100 de pulsațiuni pe minut.

Fața este roșie și injectată și bolnavul are curgere de sânge prin nas.

După câteva zile, trei până la șase, de obicei apar niște pete pe corp, întâiu pe piept și pe pânțele, apoi pe gât și pe extremități (mâni și picioare), acoperind astfel tot corpul afară de față.

Petele acestea sunt rotunde, netede și au o culoare roză. Prin apăsare ele dispar (se pierd) sub deget. După două, trei zile ele devin roșii și nu mai dispar prin apăsare.

Cu cât aceste pete sunt mai numeroase și mai mari, cu atât starea bolnavului este mai gravă.

Abaterea extremă a bolnavului și această stupeare (Tifos pe grecește însemnează stupeare) au și dat numele de tifos acestei boale, care nu are nimic de a face cu boala ce-i seamănă numai cu numele și anume cu febratifoasă (tifosul, lingoarea cunoscută până acum pe la noi).

Tifosul acesta e numit exantematic pentru că este urmat de ivirea unui exantem (pete) pe corp.

Limba bolnavului este încărcată, buzele lui sunt uscate și crăpate, splina este mărită și un catar bronșic urmat de o tușă obositoare își face apariția (ivirea). In acest timp bolnavul este cu totul abătut și are febrințeli continue.

Moartea vine în mijlocul acestor simptome de slăbiciune extremă (mare).

Când bolnavul merge spre vindecare, boala se termină cu scăderea temperaturii.

Mortalitatea acestei boale se întâmplă între 5 și 50 la sută (adecă 5—50 persoane dintr'o sută mor). Ea este cu atât mai periculoasă cu cât atinge persoane mai înaintate în vârstă.

Cel mai bun mijloc de apărare în contra acestei boale este izolarea absolută (deschilirea, a bolnavului atins.

Persoanele cari au fost în atingere cu bolnavul vor fi și ele ținute în supraveghere timp de 12 zile.

La ivirea primului caz vom lua următoarele măsuri:

Vom avea grije în primul rând de curățenia corpului nostru, făcând băi în fiecare zi, dacă este cu putință, dacă nu cât se poate mai des. Vom aerisi bine camerele (odăile) și în special camerele de culcare.

Vom desinfecța (curăți) și desodoriza camerele prin pulverizări cu acid fenic, formol sau prin sfumări cu reșină.

Vom curăța și desinfecța latrinele (privăzile). Ne vom hrăni bine și nu vom munci prea mult, căutând a dormi și a ne odihni îndeajuns.

Camerele ce au fost ocupate de un bolnav atins de tifos exantematic se vor desinfecța în mod strict și hainele și efectele morților se vor arde.

La apariția primului caz suspect (bănuitor) vom înștiința îndată pe medic, care va prescrie medicamentele necesare, ce se reduc în majoritatea cauzelor la întăritoare, alcool, băi reci și injecții cu cafeină sau digitală.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 18 Februarie n.

Amânarea intrării sub arme a glotașilor din clasa B. Pe baza unei ordinațiuni a părută la 17 Februarie n. în foaia oficioasă glotașii din clasa B (născuți în anii 1878—1882) cari trebuiau să se prezinte sub arme la 1 Martie n., vor avea a se prezenta la comanda respectivă numai în 15 Martie n. 1915.

Glotașii cari au cerut absolvare (să fie scutiți) și n'au primit încă răspuns la cererea lor, pe baza unei ordinațiuni a ministrului de războiu au să se prezinte la trupa, de care se ține, pentru începerea serviciului militar. Numai acei glotași pot rămânea acasă, cari au fost avizați, că nu sunt obligați (datori) să se prezinte, până nu li se va rosolvi cererea.

Examene de scris și cetit pentru ceice vreau să primească dreptul de alegător, după noua lege electorală, — nu se vor ține în anul acesta, din cauză că oamenii și așa sunt aproape toți pe câmpul de luptă. In anul curent 1915 peste tot nu se vor mai face noi conscrieri sau îndreptări de liste, ci vor fi considerate listele făcute în anul trecut. Așa rânduiește o nouă hotărîre ministerială.

Mulțumită publică. Neputând mulțăm în particular la toți amicii și cunoscuții de aici și în depărtare, care au binevoit a mă condola din incidentul pierderii iubitului meu soț *Dr. At. Marienescu*, — vin pe această cale a le mulțumi pentru manifestările de stimă ce au arătat față de defunctul. Sibiu, 10 Februarie 1915. Văduva *Ana Marienescu*.

† **Adam Roman**, un proprietar și comerciant harnic, care făcea parte din floarea țărânilor noastre, a răposat zilele aceste în mijlocul familiei, la Sebeșul inferior. Adormitul în Domnul pură un negoț întins cu ciară de albine, având în jurul său încă o seamă de țărani deștepti. Acestia toți urmau sfaturilor răposatului Roman și strângeau ceară de peste tot locul, cu care apoi — încărcată pe vagoane — plecau să o vândă în România, Bulgaria și alte părți din țările balcanice. Acestui negoț au a-și mulțumi bunăstarea mulți Sebeșeni, cari sunt vrednici de toată lauda, fiindcă au știut să se acomodeze atât de bine și în timpurile mai nouă, cu negustor a lor învățată diu bătrâni. In diferite rânduri, când venia pe la Sibiu, ne făcea

deosebită plăcere a ne întreține în vorbă cu acest țaran cunoscător de oameni și umblat în lume; era îmbrăcat în modestul nostru port românesc, dar sub acest port se ascundea o inteligență vrednică de admirat, o minte luminată și o judecată sănătoasă; el totdeauna era gata, dacă numai putea, a sări în ajutorul celor ce îi cereau un sfat sau un sprijin material. De aceea se de înțeles, că știrea despre moartea lui va surprinde dureros pe mulți țărani de-ai noștri, cari l-au cunoscut. „Foaia Poporului“ încă perde în răposatul un vechiu abonat și un aderent sincer, care pe mulți a îndemnat s'o aboneze fiindcă el știa ce prețuește cartea, despre cecece a dat dovadă și prin faptul, că s'a înscris *membru pe viață* la „Asociațiune“, un lucru, pe care nu l fac atâția domni de-ai noștri, decum să pretinzi dela țărani. Astfel acum la despărțire, acest om merită cu adevărat să-i zicem: *Odihnește în pace suflet bun ce-ai fost!* Iar celorlalți Sebeșeni le punem la inimă să urmeze mai departe speciala flor negustorie cu ciară, care îi va duce la o tot mai multă înaintare și bunăstare.

Despre trista întâmplare familia răposatului a dat următorul anunț: *Subscriții cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că prea iubitul nostru soț, tată și frate Adam Roman, comerciant și proprietar, membru pe viață al „Asociațiunii“, episcop al bisericii gr. or., membru al reprezentanței și jurat comunal, membru în direcțiunea institutului de credit „Izvorul“ etc., după îndelungate suferințe, împărțit cu Sfintele Taine, a încetat din viață Marți în 3/16 Februarie 1915, la 9 ore însoțite de ameazi, în etate de 75 ani. Rămășițele pământești ale scumpului răposat s'au așezat spre vecinica odihnă Joi în 5/18 Februarie 1915, la 10 ore înainte de ameazi, în cimiterul gr. or. din loc. Sebeșul de jos, 3/16 Februarie 1915. A face bine fu devizata, De-ți acum cerul răsplata sa! Ana Roman născ. Ritivoiu, ca soție. Adam și Ana, ca fii. Maria Micu născ. Roman, ca soră, precum și număroși nepoți și nepoate. — De asemenea a dat un anunț de moarte și direcțiunea băncii „Izvorul“, al cărei membru era în viață.*

Se scumpește berea. Luându-se în considerare, că astăzi se întrebuințează și orzul la producerea (facerea) făinei, guvernul a pus în vedere fabricanților de bere o reducere de 30 procente la producțiunea berii (adecă cu atâta să facă mai puțină). Aceasta va avea de urmare o urcare a prețului, și anume cu 4 fileri de litru.

„Speranța, banca populară ca însoțire în Ciuchici (com. Caraș-Severin) în 24 Ian. 1915 și-a ținut — dupăcum ni se scrie — adunarea generală a doua. Directorul ei, inimosul părinte Emanuil Culeiu făcând darea de samă despre activitatea mănoasă a tovarășiei, face cunoscut membrilor prezenți, că tovarășia și-a împlinit chemarea întru toate, binevenită chiar în anul cel mai rău. Avurăm parte de recolte slabe, cum n'au mai fost; avurăm parte de piatră, ce ne-a bătut viile și mai pe urmă avem parte de războiul cumplit, în urma căruia brațele sătenilor noștri au grăbit în cinstea țării, lăsând toate acasă pradă întâmplărilor. — Intre astfel de împrejurări tovarășia noastră, ca o mamă ne-a sărit într'ajutor și peste înreg anul ne-a dat credite ieftine; ne-a dat 5000 klg. peatră vânăță; 1000 saci țăriță, 100 saci făină și 150 klg. sămință de trifoiu. De sine înțeles toate mai lesne, decum se puteau căpăta în dughean și la cei mai mulți li s'au împărțit cele înșirate în credință de tot ieftin. Capitalul vărsat face după bilanțul prezentat 8969 Cor., iar depunerile se urcă la frumoasa sumă de 19.049 Cor. Venitul curat a fost

de 2304 Cor., din care sumă după acoperirea dividendelor de 7%, și după detragerea alor 30% pe sâma fondului de rezervă, restul de 1000 Cor. s'a împărțit parte pentru fondul de rezervă, parte pentru fondul uneltelor economice. Fondul de rezervă este de 1600 Cor., iar din fondul uneltelor economice deja în anul acesta se va putea cumpăra un cântar de vite, ce de mult dorim să avem. Cu finea anului de gestiune au rămas 96 membrii cu 621 de părtașii à 20 Cor.

Cu multă bucurie și mângâiere sufletească am înțeles raportul prezentat de dl părinte și nu putem în de ajuns admira munca lui depusă în serviciul binelui obștesc din comuna noastră. Așa după anul al doilea de existență, un rezultat așa de strălucit, mai pe sus de ori ce îndoielă dovedește inima lui mare și interesul viu, ce-l poartă ca păstor față de turma sa. Ne saltă sufletul de bucurie văzând carele încărcate 30 până în 40 la număr cum aduceau în șir piatra vânăta și tărăța dela gara de tren la magazinul nostru. Un lucru tot așa de frumos trebuie să remarcăm din activitatea dlui părinte, și anume

faptul, că pe toți copiii de școală i-a învățat să-și facă depuneri mărunte la tovarășia noastră. Ți mai mare dragul, când vezi, că băieți de 10—12 ani se întrec în cruțarea bănișorilor, ca să si facă depuneri cu libel. Nu trece zi, să nu vină vie-un băiat, să-și depană cel puțin o libră la institut. Căru' bisericesc așa și-a făcut începutul averii sale, că coriștii au luat în arândă mai multe lanțe de pământ, le-au lucrat mergând la câmp între cântări în frunte cu părintele lor, iar roadele le-au vândut. Tovărășia pune la dispoziția membrilor toate foile populare; tot atâtea fapte mărețe ale dlui părinte!! — Cassarul tovarășiei ieste bravul econom Ioan Nădășan tot așa de inimos, ca și părintele nostru. La adunare a fost de față și Dl avocat Dr. Augustin Bardosy, membru în direcțiune, care ne stă întru ajutor în toate afacerile de drept. — Dumnezeu să răsplătească pe conducătorii noștri și să îi țină la mulți ani, căci prin activitatea lor promit a ne face mult bine încă. — *Ciuchicianul.*

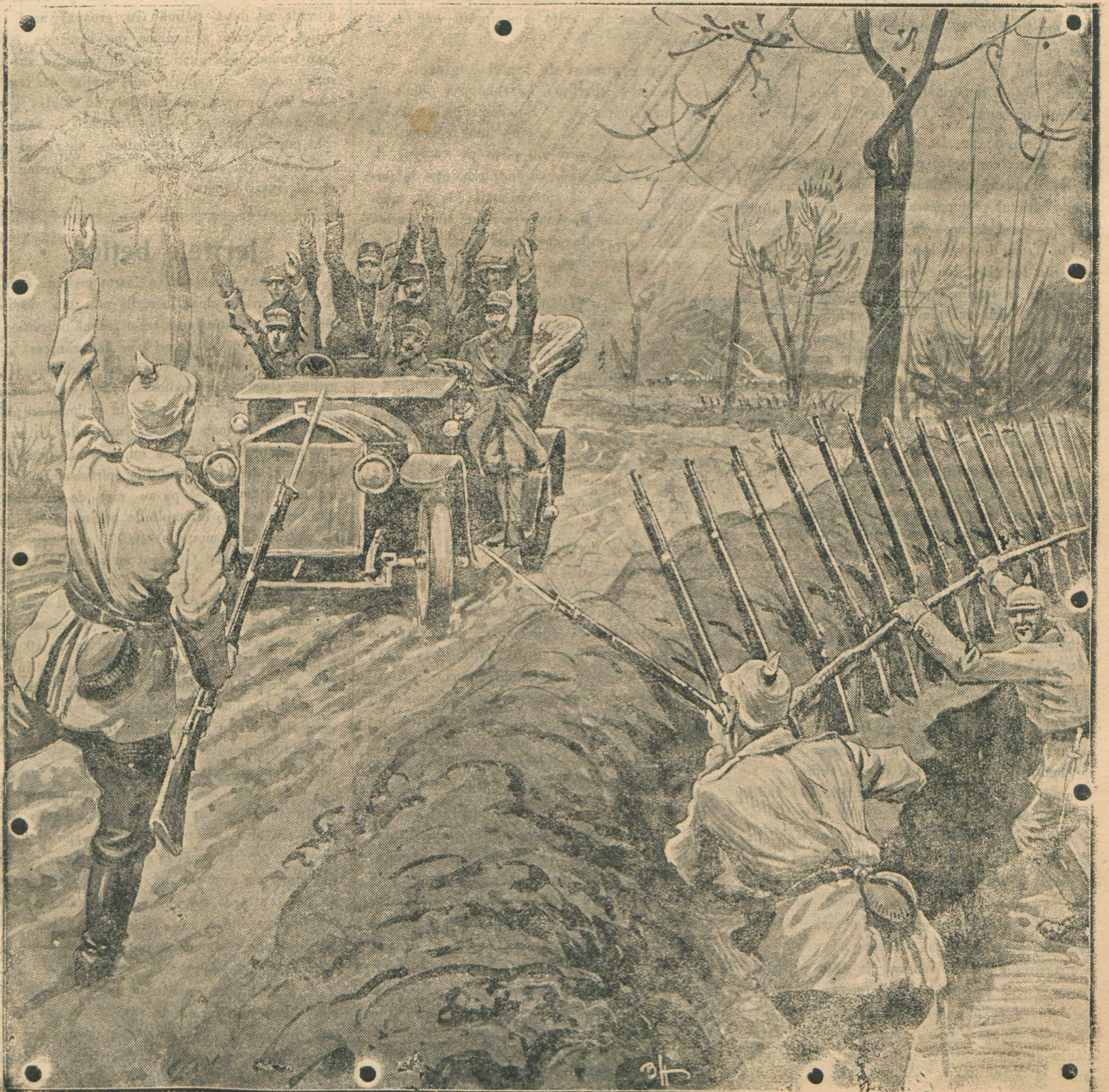
Din parte-ne nu mai adaugăm nimic pentru ceice săvârșesc o muncă atât de frumoasă și niște fapte atât de nobile, — ele vorbesc destul.

Le zicem numai: Dumnezeu să le ajute la toți și de acum înainte, ca și până acum! Iar alții să le urmeze pilda!

Soldați morți în Sibiu. În zilele din urmă au răposat în spitalul garnizoanei din Sibiu următorii: Glotașul *Iosif Bergreiter* dela regimentul Nr. 1; s'a născut în Briselegg (Tirol); a fost înmormântat în 14 Februarie după ritul bisericei romano-catolice. — Honvedul *Bela Zajo* dela regimentul 15; s'a născut în Nyitrazucsán, comitatul Nitra; a fost înmormântat în 14 Februarie după ritul rom.-catolic. — Tuuarul rezervist *Mateiu Florea* dela divizia de artilerie grea Nr. 12; s'a născut în Dör, comitatul Sopron; a fost înmormântat în 15 Februarie după ritul bisericei gr.-cat. — Legionarul polon *Ian Cimbut* dela regimentul legionarilor poloni; s'a născut în Tarnow (Galiția); a fost înmormântat în 15 Februarie după ritul rom.-cat. — Infanteristul *Ioan Jakubiak* dela regimentul 24; născut în Oskeznicza (Galiția); a fost înmormântat în 15 Februarie după ritul bisericei greco-catolice. — Infanteristul *Ioan*

Cum au prins trei soldați germani un automobil francez

— Vezi descrierea chipului la pagina 6. —

Băcsa dela regimentul 85; s'a născut în Händal (Ocna), comitatul Maramurăș; a fost înmormântat în 15 Februarie după ritul bisericeii gr.-cat. — Tunarul *Nicolae Fefu* dela regimentul 34; s'a născut în Codlea, comitatul Brașov; a fost înmormântat în 16 Februarie după ritul bisericeii gr.-or. — Sergentul *Francisc Sardinence* dela regimentul de honvezi Nr. 8; s'a născut în Bodvicza, comitatul Somogi; a fost înmormântat în 16 Februarie după ritul bisericeii rom.-catolice. — Infanteristul *Martin Kerel* dela regimentul 7; s'a născut în Sankt-Peter (Carintia); a fost înmormântat în 16 Februarie după ritul bisericeii romano-catolice. — Honvedul *Anton Kizmanich* dela regimentul 18; s'a născut în Gyirót, comitatul Sopron; a fost înmormântat în 16 Februarie după ritul bisericeii romano-catolice. — Glotașul *Daniil Becan* dela regimentul de honvezi 23; s'a născut în Orăștie, comitatul Hunedoarei; a fost înmormântat în 18 Februarie după ritul bisericeii gr.-or. — Fruntașul tunar *Kálmán Kis* dela regimentul de artilerie 15; s'a născut în Tés, comitatul Veszprém; a fost înmormântat în 18 Februarie după ritul ev.-reformist. — Pionerul *Ignacz Barton* dela regimentul de pioneri Nr. 2; s'a născut în Rokytno; a fost înmormântat în 18 Februarie după ritul romano-catolic. — Glotașul *Petru Martin* dela regimentul de honvezi 23; s'a născut în Niarășfalău, comitatul Hunedoarei; a fost înmormântat în 19 Februarie după ritul bisericeii gr.-or. — Honvedul *Simon Jamrich* dela regimentul 15; s'a născut în Csejte, comitatul Nitra; a fost înmormântat în 19 Febr. după ritul romano-catolic. — Odihnească în pace!

Convocare. În conformitate cu §-ul 13 din statute, convocăm prin aceasta adunarea generală ordinară a „Reuniunii de înmormântare din districtul protopopesc gr.-cat. al Sibiului” pe ziua de Duminecă în 28 Februarie st. n. a. c., la 3 ore d. a. în localul școlii populare gr.-cat. din loc (Brückengasse Nr. 7). Dacă membrii reuniunii la terminul numit mai sus se vor întruni în numărul prevăzut în statute, adunarea generală se va ține negreșit Duminecă în 7 Martie st. n. a. c. la aceeași oră și în aceeași localitate cu atâția membrii cu câți se vor prezenta. Sibiu, în 14 Februarie 1915. *I. Bărdosy*, director; *Romul Botezan*, casier; *P. Simonetti*, secretar.

Tot mămăliga-i „frucea”. Războiul aduce cu sine multe surprinderi și lipsuri. Una dintre aceste este și epuizarea sau împușinarea articolelor de mâncare cu deosebire a cerealelor. Fiind cantitatea de grâu aflătoare în țară cuprinsă parte pentru armată, parte rezervă pentru sămănăturile de primăvară, e natural că pentru populație devine o grea afacere de deslegat, aprovizionarea și obținerea la un traiu mai simplu. Așa este a se înțelege și faptul, că locul grâului, tot mai mult îl ocupă azi făina de porumb (cucuruz, ca fiind și mai ieftină. Pentru ca să se vină în ajutorul populației, primăria orașului Viena a conchemat pe toate doamnele pricepute în ale culinei la o consfătuire, și adunate la un loc le a rugat punându-le făină de cucuruz la îndemână, fiecare să arete ce se poate face din această făină. Au combinat, au amestecat, au frământat și frecat, le-au copt, fript la cuptoarele ce le stăteau la dispoziție, iar comisiunea le-a examinat, gustat etc; care le-au aflat mai bune, gustoase și mai ușor de pregătit, le-au însemnat, iar rețetele culese se vor tipări pe placate cari se vor afișa în tramvaiele Vienei și pe zidurile de afișe. Astfel fiecare va ști ce plese gustoase se pot pregăti din făină de cucuruz, care în multe case va înlocui pâinea de până acum. S'au făcut cocuri preparate cu zahăr și alte minunății. Se comunică

însă că cea mai ușoară de pregătit, cea mai nutritivă și ieftină pleasă s'a aflat că este mămăliga românească... „G. T.”

Cum lucrează Joffre, comandantul armatei franceze. Corespondentul ziarului «Neue Züricher Zeitung» vorbind despre personalitățile cartierului general francez declară, că de când a luat Joffre comanda supremă, a înlocuit până acum cel puțin 17 generali. Cea mai mică greșală în conducerea trupelor se pedepsește aspru. Generalul Joffre a împospătat comanda armatei franceze, a scos din serviciu pe generali și comandanții neputincioși și a înălțat spiritul militar. Înălțurarea generalilor politici nu s'a putut face fără greutate. Când o persoană sus pusă a stăruit să retragă oarecare hotărâri, Joffre a declarat, că dacă se vor continua intervențiile (intrepunerile) și favorurile, își va depune sabia.

Pe cine a amenințat Anglia cu foamea? Cum se știe, Anglia și-a propus, ca să omoare cu foamea pe Germania și pe Austro-Ungaria, prin aceea, că va oprî și nimicî orice vapor străin, care ar aduce bucate din America sau din alte părți ale lumii. La asta Germania răspunde, că numai să probeze Anglia și se va vedea, cine ține mai mult, căci în sfârșit Germania are 600.000 prizonieri francezi, ruși, englezi, iar pe teritoriul ocupat de ea sunt cam 11 milioane francezi și belgieni, și ușor să poate, că aceștia să fie jertfă amenințării engleze cu foamea

Un regiment de femei engleze. Gazeta germană «Berliner Tageblatt» a primit din Roma următoarea știre: Sub comanda unui conte englez s'a format la Londra un regiment de 1000 de femei, care va pleca pe câmpul de luptă din Franța unde va fi întrebuintat la serviciile telefonice, de aprovizionări (de-ale mâncării) etc. Soldații acestui regiment sunt partea cea mai mare sufragete (femei cari au pornit mișcarea pentru drepturi politice egale la femei și bărbați) în vârstă de 20—40 de ani. Un al doilea regiment e pe cale a se forma acum. Regimentul de femei are o uniformă deosebită.

Generalul francez Pau numit de comandant suprem al oștirilor rusești. După cum se spune, generalul vestit al Francezilor a trecut nu de mult în Rusia, fiind în audiență (vizită) la Țarul, iar după aceea a mers și pe câmpul de bătălie la Ruși, și cum se poate citi din jurnale, rezultatul unei consfătuiri a fost, că el va primi comanda supremă asupra oștirilor rusești.

Unde e credință, acolo-i și ajutorul lui Dumnezeu. Într-una din luptele actualului războiu, un subofițer german scapă de moarte printr-o împrejurare interesantă. La plecarea de acasă, mamă-sa îi dădu deodată cu sărutul de adio și o mică bibliie. Subofițerul purta multă grijă de bibliie și în tot timpul luptelor cu Rușii o avea în raniță (tornistăr, traistă). Pe soldatul german bibliia l'a scăpat dela moarte. Un glonț rusesc îl lovi tocmai în raniță și după ce îi străbătu mantaua se oprî între foile micii biblii. Ajutorul lui Dumnezeu vine acolo, unde e credință!

Pustiiri. După știri din capitala Rusiei, un membru al dumei (dieta rusească), Agnev, a vizitat ținutul dintre Varșovia și Lodz și a publicat un raport despre cele văzute. Deputatul rus Agnev constată, că aproape întreaga Polonia este prădată. Tot ce a scăpat de flacări, a fost jefuit. Nici un singur sat n'a rămas nepăgubit. Stăpânirea rusească a luat stricte măsuri în contra jefuitorilor, împușcând pe criminali. Castelurile din Polonia apuseană sunt prădate fără deosebire. Curțile țărănești zac în ruină, bucatele au dispărut, pământurile sunt întretăiate de tranșee

(șanțuri), multe păduri au căzut la pământ, ca să întărească șanțurile săpate de armate sau să se construiască poduri și drumuri pentru transportul tunurilor.

Cum au prins trei soldați germani un automobil francez.

— Vezi chipul la pagina 5. —

Am arătat în mai multe rânduri, că în războiu se folosește aproape orice mijloc cu puțință. Ba de multe-ori câte un șiretlic, cât în glumă, cât într'adins, duce la izbândă mai iute ca cine știe ce plan sucit încoace și 'ncolo. Asta înțelegem când e vorba de lucruri mărunte, iar nu de planuri mari de operațiune, cari nu mai încapă îndoială, că trebuiesc chibzuite și aranjate înainte cu mare grijă și prevedere.

În foaia noastră de azi dăm un chip, care ne arată cum trei soldați germani au prins un automobil, în care erau mai mulți soldați francezi. Felul cum au fost prinși Francezii, e un moment de tot șiret și hazliu: Văzând soldații germani că din depărtare se apropie un automobil, ei au așezat pe dâlmă unei groape din apropiere vre-o 20 de puști cu țeava în sus. Asta era cu scop, ca să facă pe Francezi a crede, că după dâlmă (în groapă) ar fi o trupă, care vrea să-i atace, pe când de fapt erau numai niște puști puse cu țeava în sus și sprijinite așa cu ajutorul unei prăjini de lemn. Când s'a apropiat automobilul, un soldat german a sărit înaintea lui, iar Francezii — văzând colo puștile gata a fi slobozite — au ridicat cu toții mâinile în sus, ca semn, că se predau și să fie cruțați de atac.

Jertfele beției.

Mintea omenească e foarte greu de înduplecat să creadă chiar lucrurile cele mai vădite când acestea îi stânjinesc vre-o patimă ori plăcere.

Așa, bună oară, ori cine încuviințează și te crede lesne, când îi vei spune că holera e o molimă (boală) primejdioasă. Cred de-aseenea multe altele, cari nu-i lovesc în patimile ori plăcerile lor. Cu toate acestea, sunt rele cu mult mai primejdioase și lumea nu vrea să priceapă. Așa sunt, de pildă, beuturile spirtoase. În Germania s'a dovedit că pe an mor de-a dreptul din beție sau de întâmplările pricinuite de ea, ca sinuciderile (omorurile) 40.000 de inși, deci aproape atâția câți Germani au murit în războiul franco-german din 1870/71. Se poate oare lucru mai grozav? Atâta risipă de vieți omenești tocmai când ar trebui să fie mai folositoare familiei și societății! În războiu au murit 40.000 pentru slava și mărirea Germaniei, pentru înflorirea patriei și a neamului. Bețivii mor, lăsând în urmă familii sărace ba ceva și mai rău: urmași slabi, căzuți trupeșe și sufletește. Otrăvirea cu beuturi alcoolice nu numai că-i ucide pe bețivi, dar le slăbește și copiii.

Unii zic: Bine, spiritul curat e otravă; dar mai nime nu bea spirit curat. Așa, bună oară, berea are abia trei patru la sută spirit; vinul șase s'au opt; țulca, ceva mai mult. Doar rachiu-rile, dacă au cinci-zeci la sută. Deci, fiind așa, nu pot fi atât de otrăvitoare, după cum, de pildă e sarea sau alte lucruri, pe cari, dacă le-ai lua neamestecate, te-ar ucide, pe când așa, luate cu apă, cu mâncări sunt chiar folositoare.

Bine înțeles, o câtime foarte mică de alcool, luată supt formă de vin ori de altă beutură, nu face vre-un rău vădit; însă e un dar la mijloc. Acea câtime, fiind mică, nu atacă nici stomacul, nici alte organe; dar la creeri se

simte numai decât. Omul e mai vesel, se simte par'că mai bine, și dacă mai ales, e între prieteni, nu se oprește, ci bea mai departe, așa că trece repede de cătimea nevătămătoare. Apoi trupul se curăță de alcool și omul începe iar a bea. Pe 'ncetul nu se mai poate desbăra de beutură și sângele este tot mai tare otrăvit, iar organele mai mult sau mai puțin bolnave. Creerul e atins mai întâiu, e aștitat. Omul are amețeli, nehotărîre în mișcări, de aceea o mulțime de accidente, urmate de moarte. Leșinurile și paralizările sunt adese-ori roadele beției.

Alcoolul atacă pretutindenea pe unde trece întocmai ca focul. Pelița gâtului, a stomacului, se aprinde și dese-ori se rănește. Ficatul, rinichii și plămâni, prin cari parte din alcool se dă afară, de asemenea se atacă. Cei cari beau sunt amenințați de boli de piept cu dureri grozave, cu boli de rinichi și cu aprindere de plămâni, din cari rare-ori se vindecă beutorii.

Toate aceste boli slăbesc norodul, împruinează puterea de muncă și ucid tineretul de azi, și mai rău primejduese și slăbesc pe urmași: copiii beutorilor sunt slabi, betegi și piperniceși. De aceea azi se găesc la recrutare atâția tineri, cari n'au măsura cerută. Urmează alaiul de epileptici, surdo-muți, smintiți și idioti, toți urmași ai celor ce beau.

Dacă s'ar socoti toate pagubele căsunate din pricina întrebunțării beutorilor, cu drept ne-am spăimânta. Fiecare ins, care moare din pricina beuturii ori de boalele căsunate de alcool, e o pagubă bănească. De-așemenea, împruinaarea puterii de a munci; cheltuiela cu alcoolicii în spitale și aziluri; bolile la copii, moartea acestora; nebunii și idiotii, pe cari societatea, vrând-nevrând îi ține; toate acestea, dacă s'ar face socoteală amănunțită, am vedea că se ridică la miliarde de coroane. În Germania s'a făcut numai socoteala beutorilor întrebunțate și s'a găsit că trec peste trei mii de milioane de mări pe an. Așa că fiecare German în vârstă, plătește pe an pentru beutură, aproape 150 de mărci, bir destul de însemnat, care-i duce la atâtea nenorociri.

Și lumea, în frunte cu oameni învățați și deștepți, se luptă pentru tot felul de închipiri, cari le-ar îmbunătăți soarta și nu caută să învingă întâiu un rău care atâră numai dela voință și puterea de stăpânire: anume să nu bea! Iar oamenii învățați, cari doresc binele nației, nu caută să lumineze în de-ajuns norodul, să-i arete că dușmanul cel mai mare al lui, al urmașilor și-al nației, sunt băuturile spirtoase.

E lucru greu lupta în potruva alcoolului, mai grea de cât ori oare luptă. Căci lesne oamenii își închipuie că le sunt dușmani proprietarii ori stăpânirea ori ceilalți oameni; dar nu vor să dea crezare că dușmanul cel mai primejdios e lăcomia, e patima de a bea.

De aceea lupta e grea; de aceea cei cari își dau seamă trebuie să ia toate măsurile în potruva alcoolului. Propaganda în școli, conferinți pentru vrăstnicii, cu cinematografe, unde să se arete bolile căsunate de beție, nenorocirile și primejdiile de tot soiul. Scrieri, articole, nuvele, în sfârșit trebuie dusă lupta aprigă. Toate popoarele albe sunt îngrozite de relele alcoolului și duc lupte mari. Numai noi stăm liniștiți, nepăsători, par'că n'am vedea în jurul nostru relele alcoolismului. Dela cetățianul învățat și luminat până la gardistul neprișcut, când vede un om beat, rîd, par'că n'ar avea în față un otrăvit de ori ce altă otrăvă. Puținele scrieri cari le avem în potruva alcoolului sunt nesocotite, de sus până jos. Primari, învățători și preoți de pela sate, le înapoiesc, scriind pe ele: „Nu se cetesc la noi asemenea lucruri“. Să nu ne creadă că-i invinim. Fac lucrul acesta din neștiință, nedându-și

seama de relele nespuse de mari pricinuite de alcool. Nu-și dau seamă că întrebunțarea alcoolului e unul din acele rele, cari ucid nu numai pe ins, ci duce la pieire nația întreagă. Nicăieri, poate, nu e mai potrivit strigătul că trebuie lumină și iar lumină.
Sofia Nădejde
„Albina“.

Aviz.

Numeri de probă din foaie trimitem la dorință, cu plăcere oricui. E destul a ni se cere pe o carte postală. Abonarea se poate face cu începutul la fiecare lună. Prețul e un bagatel de 4 cor. 40 bani pe an și 2 cor. 20 bani pe o jumătate de an. Abonații cei noi primesc gratuit și un călindar de părete.

„Calendarul Poporului“ se espedează acum zilnic tuturor acelor, cari mai comandă. La început n'am putut răzbi cu trimiterea tuturor comandelor, de aceea au mai fost unele întârzieri, dar acum am trecut peste greul lucrului. N'am trimis însă și nu putem trimite pentru aceia, cari au comandat dela 1—6 bucăți, dar de așa, ca să le plătească când le vor primi la poștă. Asta nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta, ceea ce am spus de atâtea ori. Cine comandă mai puțin de 10 exemplare, trebuie să le plătească înainte cu 40 bani bucata, iar 5 bani deosebit pentru poștă la fiecare călindar. Amănunte vezi mai jos.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia,

sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purșă se trimite la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari sepe de multeori întrec suma de 2 cor 20 bani. Tarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorința. Purtarea la astfel de socotele, cu sutele de restanțe, ne ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și

Loc deschis.

Nu se poate din destul atrage atenția asupra urmărilor vătămătoare, cari se nasc, dacă se neglijează curățirea dinților, acest mijloc neapărat de lipsă la mistuire. Doctorul Ellef Föberg din Stockholm face cunoscut, că la cerce-tările sale 73% dintre persoanele, a căror dinți sunt pătrunși de boala de Cari, au a atribui această boală relei îngrijiri a dinților. O curățire regulată a dinților, după fiecare mănecare și înainte de culcare, cu un mijloc pentru curățirea dinților probat și bine cunoscut, cum e Kaldont-ul lui Sarg, nu se poate deci din destul recomanda.

Spre orientare.

Călindarul Poporului pe 1915

a apărut

și s'a expediat tuturor acelor, cari l-au comandat.

Călindarul cuprinde mult peste 100 de diferite chipuri

intre cari: dela asasinarea moștenitorului nostru de tron, dela moartea Regelui Carol, fotografiile la diferiți bărbați fruntași ai României, fotografiile tuturor generalilor și conducătorilor mai de seamă ai armatelor austro-ungară și germană, vederi de pe câmpul de luptă, etc. etc.

apoi

mapa Europei, Aziei, Africei, lumea teată, mape de pe toate câmpurile de războiu din Galiția, Polonia, Belgia, Franța și Serbia.

De aceea ne adresăm către toți cetitorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să nu-și cumpere călindar până când nu vor vedea „Călindarul Poporului“, care cuprinde toate amănuntetele despre războiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri răsboinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călindarul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, că în anul acesta călindarul nostru iarăș surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro exemplar și 5 bani porto. Fi-ți deci în așteptare până ce vedeți „Călindarul Poporului“ pe 1915. Tot așa spuneți și la alți cunoscători!

Ceice comandă 10, 20, 50 sau mai multe bucăți, precum și toți revânzătorii, primesc rabatul cuvenit, ca și în anul trecut.

Din cauza stărilor răsboinice din anul acesta, nu putem da calendarul decât pe lângă trimiterea înainte a banilor sau să se plătească pachetul la scoaterea dela poștă.

Cine vrea să vândă calendare să ceară condițiile pentru revânzătorii

Cea mai bună apă pentru dinți

a fost la mai multe expoziții internaționale premiata cu cele mai înalte distincțiuni.

500 coroane

plătesc aceleia, care după folosirea

apei de dinți alui Bartilla — știți 80 fileri — va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN,
Wien, X., Goethegasse 7.

Se capătă în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apă de dinți alui BARTILLA. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate capăta, trimite eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Mape de vânzare.

- Mapa Europei K 1.20
- " Rusiei cu Galiția " 1.20
- " Franței cu Belgia " 1.20
- " Țărilor balcanice " 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Foil Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfirea foil noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Birou de informații în Budapesta!

Dau informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații referitor la rugărilor trimise la ministerii ori Curie. Urgez rezolvarea cauzelor, rog rezolvare favorabilă. In cauze de congruă, cauze învățătoarești, de licenții ori în cauze de milie etc. dau deslușiri grabnice și sigure. Celor cari vin în persoană la Budapesta le stau la dispoziție ca conducători și tălmăci.

Căști informații despre soartea celor de pe câmpul de luptă.

Mijloace tot felul de vânzări și cumpărări, precum și de motoare, mori, și alte mașini. Recomand spre cumpărare o invenție nouă: moară cu 2 petri și site, — ce se poate mână cu un cal ori cu mâna și face la zi 100 kg. făină fină. Prețul 320 Cor. Trimite gratuit cataloage.

L. Olariu
Budapest II. Pálffy u. 1, I. 6.

Anecdote
de
Teodor V. Borza
Prețul 80 bani.
Se pot procura dela
Administrația
Foaia Poporului

Crème de dinți

70 fileri

Nr. 328/1915. 2041

Publicațiune.

Comuna Felek (Avrig) esarândează pe calea licitațiunei publice în 27 Februarie a. c., la 8 ore a. m., muntele Clăbucetul pentru pășune de vite mari și muntele Raivoiceanul pentru oi pe anul 1915.

Prețul strigărei pentru fiecare 300 coroane.

Condițiunile mai deaproape se pot vedea la primăria comunală.

Felek, în 11 Februarie 1915.

Primăria comunală.

Un băiat

în etate de 14—16 ani, cu purtare bună, care dorește să învețe tipografia, să primește la

„Tipografia Poporului” în Sibiiu.

Sunt preferiți cei cu clase gimnaziale sau reale.

Cafea

cu 50% mai ieftină

Cafea cruțătoare americană și foarte aromatică. Un săculeț de probă (5 chilograme) se trimite pe lângă prețul de 10 cor. o jumătate kilogram teiu de primul rang cor. 2. — franco cu ramburs.

A. SAPIRA, 326
Export de cafea și teiu, în Garanta.

Ludovic Ferencz

sroiitor de bărbați

SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului

cele mai bune stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe

indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și cari se află totdeauna în mare bogat.

Asupra revestimentelor confecționate în atelierul meu permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez urând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție creștina cea mai nouă.

MOBILE

lucrate solid și simțioasă

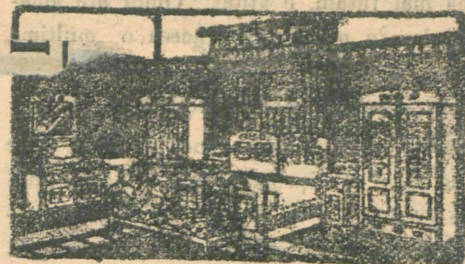
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — MAGYSZEBEN, str. Sării 27

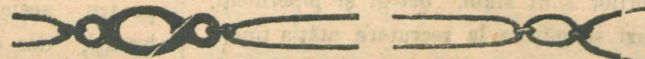
Specializat în mobile de tot felul pentru locuri noi și vechi, mobilier de hoteluri, vile, instituții, cafețele și restaurații.

Telefon Nr. 47
cu legătură în casa întreg

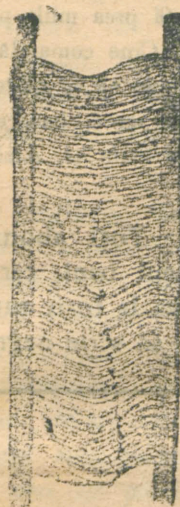

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Fire cu ochiuri de oțel Nr. 29 c.

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obișnuită de 15 mm, tare legat cu bâte cu tot, înălțimea 27 c'na, ață Nr. 36/12

Lungimea 18 18 18 21 21 21
21 24 24

Nr. firelor 650 720 840 720 780 840
960 780 960

Spete de țesut cu dinți de alamă sau de oțel în toate mărimile să afli în depozit. 2003

Listă de preț la cerere se trimite gratis și franco.

CAROL F. JIRELI

Sibiiu și Alba-Iulia.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

Telefon 313 (odinioară Societatea curelăriei) Telefon 313
Strada Cisnădiei 45 — SIBIIU — Hellauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătoriat, călărit, vânătoare și volaj, pociăzi și procovături, portmonose și bretele solide și

alte articole de garnitură cu prețurile epu mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârsobi) permanent în depozit.

Toate articolele din branșele noastre și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco.

Comandă prin poștă se execută prompt și simțioasă
Mare depozit de hainuri pentru cai dela soluri cele mai ieftine până la cele mai fine, expertoare (șoluri) de cai și coferărie de călătorie.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trel-Stejar

în SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

1915

Acumă bere e călărită și se bea cu plăcere de toți cari cunosc, atât în oraș cât și în sate

1915

Că berea e foarte bună și se poate vedea și la școlă și la piază și în toate locurile